

Väärtuskasvatustegevus

LAAGRI LASTEAIAS

Juhataja asetäitja õppe- ja kasvatustöö alal: **Eli Nevski**

Muusikaõpetaja: **Ruta Kukkur**

Tallinn 2010

SISUKORD

Sissejuhatus	3
Meie lasteasutuse põhimõtted	4
Keskkonna-, draama- ja tervisekasvatus	6
Elu meie majas käib aastaegade rütmis	8
Kümme kogemuste korvi - Laagri Lasteaia näidete põhjal	9
I korv – Lasteaia oma lugu e. kuidas sattus tark lind vares meie logole	9
II korv – Muusikaga seotud väärtused	11
III korv – Loomingulised näitused	13
IV korv – Õpetajate etendused lastele	13
V korv – Lastehommikud	13
VI korv – Teemapäevad rühmades	14
VII korv – Osalemine konkurssidel	14
VIII korv – Heategevuskontserdid	15
IX korv – Koostöös lastevanematega	15
X korv – Laagri Lasteaia väärtused – meeskonnatöona	16
Kokkuvõte	18
Lisad - näidendid	
DVD – Katkendid muusikalavastustest	
CD – PowerPoint esitlus - väärtustekorvid ja film „Aastaring Laagri Lasteaias“	

Sissejuhatus

Laagri Lasteaed on koolieast noorematele lastele alushariduse omandamist ja hoidu võimaldav lasteasutus, mis loob lastele soodsad tingimused kasvamiseks ja arenemiseks ning toetab lapsevanemate tegevust lapsele alushariduse omandamise võimaldamisel.

Lasteaed asub Harjumaal, Laagri alevikus, Männimetsa tee 53 ja tegutseb 1969.a. jaanuari kuust alates. Laagri Lasteaed on munitsipaallasteaed ja seda finantseeritakse Saue valla eelarves. Lasteaed on planeeritud ja ehitatud lasteaiaks, algselt 2-rühmaliseks, peaaegu kohe muutus 3- ja seejärel 4-rühmaliseks. Alates 2003.a veebruarist valmis juurdeehitus. Hetkel on lasteaid 6-rühmaline. Rühmade nimekirjas on 20 – 23 last ja rühmad on komplekteeritud ühevanuselitest lastest. Meie lasteaia **eripäraks** võib lugeda looduslikult kaunist kohta Pääsküla jõe käärus ja suurt ning avarat õueala, mis pakub lastele ning pedagoogidele erinevaid võimalusi mängudeks ja soodustab aktiivset tegutsemist ning liikumist värskes õhus.

Meil väärtustatakse tervise-, draama- ja keskkonnakasvatust ning tähistatakse traditsiooniliselt rahvakalendritähtpäevi ja riiklikke pühasid ning peetakse lasteaia sünnipäeva. Lasteaiale annavad näo pikaajalised traditsioonid nagu tervisenädalad, näitemängud, loomingulised näitused, jõululaat, igakuised teemapäevad, muusikaprojektid ja osalemine Ökokratil. Laste arendamisel ja õpetamisel toetume klassikalist pedagoogikat, eripedagoogikat, Maria Montessori pedagoogikat ja Hea Alguse pedagoogika elemente, mis väärtustavad eksperimenteerimist ja harjutamist. Lapse põhitegevuseks on MÄNG. Meie igas tegeluses on mäng ja õppimine nii tihedalt käsikäes, et laps omandab teadmised endalegi märkamatult. Tööviiside ja meetodite valikul arvestame enim J. Käisi pedagoogilisi põhimõtteid, kus lasteaia õppe- ja kasvatustöö temaatika jälgib aastaegade vaheldumise rütmilisust, rahvuslikke tähtpäevi, üldõpetust ning lastele huvipakkuvaid teemasid.

*Lasteaial on oma lugu ja sümboolika: varese pildiga logo, laul, tass, pastapliiats ning tunnuslause- **“Parim viis häid lapsi kasvatada on teha nad õnnelikuks”** (O. Wilde)*

Kõik nimetatud tegevused ja lasteasutuse põhimõtted toetavad lapse sotsialiseerumisprotsessi. Seega toimub meil väärtuste kujundamine sotsialiseerumise käigus ja väärtuskasvatus on muutunud läbivaks tegevuseks kogu õppe- ja kasvatustöös!

MEIE LASTEASUTUSE PÕHIMÕTTED

Varesel meie lasteaia logol on eriline tähendus. Ta sümboliseerib:

- tarkust,
- ausust
- hoolivust.

Laste kasvatamisel/õpetamisel järgime targa linnu VARESE õpetussõnu:

- kasvata, ära otsi vigu, paranda ja püüa leida igas inimeses- nii lapses kui täiskasvanus- tema loomupärast headust;
- leia igapäevaelu anded, teadmised ja oskused, arenda ja kasvata neid armastuse ja mõistmisega;
- anna piisavalt aega - luba kiirustamata, innukalt ja nautides tegutseda, luba ise katsetada, kogeda ja leida;
- lase õppida läbi oma kogemuse, anna võimalus valida mängu teema ja vahendid, et laps saaks mitmekülgset õpetust;
- paku elamusi ja tundeid kõigile aistingule pildi, värvi, hääle, liikumise, valguse ja varju ning lõhna kaudu;
- paku vabadusi ja vastutust, kohustusi ja õigusi püüdes luua turvaline õhkkond, et lapsel oleks mõnus ja meeldiv lasteaia olla;
- pea kinni avatuse, aususe, õigluse, terve arvamuse ja turvalisuse tagamise põhimõtetest;
- Tunnusta lapse edusamme, premeeri kiituse ja innustamisega ning uute kaasahaaravate ettevõtmistega;
- austa last ja täiskasvanut kui kordumatut isiksust ning õpeta austama igapäevaelu tööd, järgi põhimõtet “ära tee teisele seda, mida sa ei taha, et sulle tehakse”.

- ole järjekindel, suuna lapsi ning loo mõnus õpikeskkond;
- õpeta laps õppima;
- järgi, et laps saavutaks lasteaia lõpuks “kõrgema kategooria mängus”, valmisoleku koolis õppimiseks;
- arvesta õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel, läbiviimisel iga lapse võimeid, eripära, kultuurilist tausta, vanust ja sugu;
- kaasa laps õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisse, suuna tegema valikuid ning tehtut analüüsima
- kavanda oma tegevust selliselt, et laps oleks huvitatud.

NB! Põhimõtted laste õpetamisel ja kasvatamisel on valminud õpetajate meeskonnatöona.

KESKKONNA-, DRAAMA- JA TERVISEKASVATUS

Meie lasteaias väärtustatakse enim:

1) Keskkonnakasvatust, mis hõlmab kahte olulist tahku:

- **loodusõppe** põhisuunad (taime- ja loomariigi mitmekesisus, aastaegade vahelduv rütm ja muutused looduses, elusorganismide vahelised suhted, elukooslused, eluta loodus, ilmastiku nähtused, inimene ja loodus) integreeruvad kõigi teiste õpetusvaldkondadega. Rakendatakse erinevaid aktiivõppe meetodeid. Võimaluse korral viiakse läbi õueõpet, tehakse uurimusi, katseid, praktilisi tegevusi.. Käiakse õppekäikudel ja matkadel. Viiakse läbi , maastikumänge.

- **keskkonnaõpetus** toimub läbi kogemusõppe. Lastele antakse võimalus tutvuda erinevate materjalidega (näit kangas, klaas, metall, plastik, paber, kile, nahk jne) ning luuakse nendest kunstiteos. Lähedal asuv jõgi annab mitmekülgsed võimalused tutvumiseks elukeskkonnaga vees. Osa võetakse vabariiklikust keskkonnahariduse projektist „Ökokratt”. Üha rohkem ja rohkem rakendatakse õppetegevuste läbiviimisel õue õpet. Arendamisjärgus on pedagoogide poolt loodav lasteaias territooriumile “loodusklass” koos metoodilise materjaliga kus igal rühmal võimalused taimekasvatuseks.

2) Draamakasvatus

sisaldab lastega lavastatud teatrietendusi - jõulunäidendid, teatrikuul teatrinädala näidendid. Toimuvad luulehommikud (õhtud) küünlavalgel ja luulevõistlused ning muinasjutuhommikud (õhtud) muinasjututoas. Võimalikult palju viiakse rühmades läbi rolli-, näpu- või lavastusmänge. Lastel on mitmekülgsed võimalused algatada loovlavastusi. 1x aastas valmib muusikaline lavastus muusikaõpetaja juhendamisel. Tähistatakse emakeelepäeva. Korraldatakse õppekäike, ühiskülastusi teatritesse Nukuteater, Rahvusooper Estonia ja koolieelikute rühma ekskursioon muuseumisse Teater – Muusika. Lasteaeda

kutsutakse lastega kohtuma näitlejaid, teatriinimesed, heliloojad, kirjanikke. Suve algul organiseeritakse üks vabaõhuetendus lasteaia hoovis.

3) Tervisekasvatus sisaldab esmaabi algkursust lastele, tervisliku toitumise põhimõtete tutvustamist, ohutu liiklemise õpetamist, inimese anatoomiaga tutvumist, karastamist, ujumist ja enesekaitse trenne. Suurem terviseprojekt viiakse läbi 1x kvartalis. Spordipäevad 3x aastas. 1 x kuus käsitleb iga rühma üldist terviseõpetuse teemat. Eriala arstid külastavad lasteaeda ja tutvustavad oma tööd. Toimuvad tervisliku toitumise teemapäevad. Propageeritakse koos vanematega sportimist. Viiakse läbi lasteaia üldspordipäev, matkapäevad. Koolieelikute rühma ekskursioon tervisemuuseumisse.

ELU MEIE MAJAS KÄIB AASTA AEGADE RÜTMIS

LAAGRI LASTEAIA AASTARING

- Teadmistepäev
- Sügise sünnipäev
- Isadepäev Poistenädal – Laagri Lasteaia Rammumees
- Mardipäev/Kadripäev – rahvuslikud lastehommikud
- Advendiaja alguse tähistamine
- Jõulupeod
- Lasteaia sünnipäev
- Vastlapäev
- Sõbrapäev
- Looma-aasta algus
- Eesti Vabariigi aastapäev
- Tüdrukute nädal
- Lihavõtted
- Teatripäev
- Volbripäev
- Tervise + südamenädal
- Spordi- või matkapäevad
- Emadepäev
- Lastekaitsepäev
- Koolisaatmispidu
- Uute lastevanematega kohtumine

10 KOGEMUSTE KORVI – LAAGRI LASTEAIA NÄIDETE PÕHJAL

Oleme valinud draamapedagoogika ja draamakasvatuse meie laste õpetamisel- ja kasvatamisel üheks enim väärtustavaks tegevuseks. On ju draamaõpetuse ülesandeks mängude käigus arendada nii laste intellektuaalseid, füüsilisi ja emotsionaalseid võimeid. Draamaõpetuse seisukohalt tähendab õppimine alati koosõppimist. Lisaks eeldab näidend tööd nii teksti-, keha-, südame- kui ka peaga.

Peale selle areneb väljendusoskus, loovus, fantaasia, koostöövõime. Läbi rolli- ja situatsioonimängude õpitakse lahendama probleeme ning arendab esteetiliste väärtuste tunnetus. Seega nii moraalsed, kui ka sotsiaalsed väärtused on kõik peidus draamaõpetuses. Lisaks veel teatrietenduste vaatamine ja analüüs. Loole annab väärtust seegi asjaolu, et valdav osa meie lasteaia õpetajatest on väga head draamaõpetajad ja dramatiseerijad. Korduvalt on pandud eksprompdina etendusi mängima nii emmed, kui issid.

Igal aastal õpivad kõik rühmad meie lasteaias selgeks vähemalt kaks etendust. Esimene saab lavaküpseks jõuludeks ja teine teatrikuul või emadepäevaks.

LAAGRI LASTEAIA OMA LUGU e. KUIDAS SATTUS TARK LIND VARES MEIE LASTEAIA LOGOLE?

Ühel kevadpäeval otsustasid isavares härra Kraaks ja emavares proua Kraaks hakata koos endale pesa punuma. Nad otsisid kaua sobivat kohta oma kodu rajamiseks. Lõpuks olid nad leidnud ilusa ja rahuliku vooluga jõe kaldal suure ja kahara männi, mis Kraaksu pere meelest just see õige pesapunumise koht oli. Kraaksud olid juba männi otsa oma pesapunumist alustanud kuid oh õnnetust – kahjuks olid sedasama paika, jõe kaldal, väga ilusaks pidanud ka inimesed, kes töid sinna suured masinad, mis koledat müra tekitasid ja hakkasid ehitama “oma pesa”. Kraaksupere kartis, et äkki suured masinad võtavad maha nende pesapuu. Võimas määnd, mille

okste vahele Kraaksupaar pesa punumist oli alustanud jäi kindlalt püsti. Inimesed ehitasid oma pesa hoopis männi alla lagedale platsile. Varesepaar oli inimeste olemasolu- ja tegutsemisega juba harjunud, kui ühel päeval tõid inimesed oma valmis pesasse elama väikesed inimesed – lapsed. Sellest pesast sai "Laagri Lasteaed". Rahu ja vaikus oli sellelt õuelt jäädavalt kadunud ja asendus nüüd rõõmsate kilgete ja naeruga, mõnikord ka nutuga. Härra ja proua Kraaks julgesid oma noka pesast välja pista vaid varastel hommikutundidel või hilisõhtul. Varesepaar aga plaanis koguni oma pesa maha jätta. Raske oli neil lahkuda, sest ka nende pesasse olid tulnud pojad – väikesed varesepojad. Terane vareseproua pani aga tähele, et päevasüdamel, on õuepeal vaikus. Varsti taipasid nad, et lapsed poevad oma pesa lõunaks puhkama ja nii saab varesepaar rahulikult ja muretult õuepeal jalutada ja toimetada Igal kevadel lahkeb lasteaiast üks pesatäis lapsi ja igal sügisel tuleb juurde üks pesatäis lapsi. Sama on see ka Kraaksude pesakonnas. Igal kevadel kooruvad uued ja uued varesepojad. Kaks mõnusat pesa mahuvad sõbralikult ära ilusale jõeäärsele maalapile. Nii elatakse siin rõõmsalt juba 42 aastat. Kraaksud üleval männi otsas ja lapsed kenas ja hubases majas männi all, Männimetsateel. Hoolas vaataja märkab kindlasti varahommikul, lõunatunnil või õhtu saabudes mõnd varest meie õuel kõndimas.

NB! Iga meie lasteaiast kooliminev laps oskab jutustada omal moel Laagri Lasteaia lugu. Läbi Laagri Lasteaia legendi õpetatakse lastele järgmisi väärtusi: koosolemist, kooseksisteerimist, teineteisega arvestamist.

Legendist on väljakasvanud triloogia ilusaks näidendiks „KRAAKSUPERE UUS KODU“, mis on tänasel päeval saanud endale ka juba järjejutud – „MAHL“ (kraaksupere haigestunud varesepojast) ja „VARESEPOEG KARL LÄHEB LASTEAEDA“

Etendused on kirjutanud (vt Lisa) ja lavastanud meie lasteaia oma õpetaja. Etendus „Mahl“ esitati lastele tervisenädalal aprill, 2010 ja „Varesepoeg Karl läheb lasteaeda“ 01, septembril, 2010 Tarkusepäeval.

MUUSIKAGA SEOTUD VÄÄRTUSED

Muusikaõpetaja Ruta Kukkur räägib oma kogemusi:

Muusikal kui kunstiliigil on võime mõjutada ja rikastada inimese tundeelu. Muusikalis – emotsionaalsete elamuste kaudu areneb eelkoolieas lapsel loominguline aktiivsus, sotsiaalkultuurilised pädevused ja kujunevad väärtushinnangud. Töötades lastega märkasin, et iga aastased maakondlikud lauluvõistlused kippusid lastele olema väsitavad ja ebahuvitavad. Neil üritustel on ju alati väga palju lapsi, õhkkond pingeline ja esinemine käib nagu „konveieril“. Raske on 3- aastasel mudilasele selgeks teha, et peale mikrofoniproovi peab oma esinemisjärjekorda ootame vahel 4 – 5 tundi. Et aga laululust lastes kaduma ei läheks ja kõik lapsed kes laulda soovivad, tulingi mõttele korraldada muusikaüritusi (muusikale) oma lasteaias. Oma lasteaia kodusaal, oma koht tavalaval pingil süstib lastesse positiivsust, enesekindlust ja võistluspinge asemel saab väike solist lihtsalt laulust rõõmu tunda, mis ongi peaesmärk.

Minu muusikalid on ülesehitatud sõnalis–muusikalisel meetodil, need on lavastatud kindla süžeeaga, mis on läbipõimitud lauludega. Põhimõttel, et selles osaleks koos võimalikult palju 3 – 7 aastaseid lapsi, kellele laulda meeldib. Enamasti on laululapsi osalenud 22 – 25. Muusikalavastused saavad lavaküpseks kevadel ja tulevad esitusele maikuus, mitmekülgselt publikule.

- 1) Esimene muusikal valmis 2006 aasta kevadel ja kandis nime „**Kevadine laulurõõm Laagri Lasteaias**“. Peategelaseks oli muinasjututegelane Punamütsike, kellele sõbrad (erinevate tegelaskujude näol) külla tulid. Esitasime muusikali algul tagasihoidlikult – ainult kaks korda. Publikuks olid lapsevanemad ja oma lasteaia pere. Positiivne tagasiside andis indu edasi tegutseda.
- 2) Järgmisel aastal 2007, valmis koostöös rühmaõpetajatega lugu metsarahva elanikest, kel suur laulusoov ja kes oskavad lisaks laulule ka rütmipille mängida. Muusikalavastust „**Metsarahva laulukool**“ käisid vaatamas nii lapsed kui lapsevanemad. Lisaks sellele tegime oma esimese väljasõidu etenduse ja käisime esinemas Raplamaal, Varbola „Muumi“ lasteaias.

- 3) Mõte lavastada 2008 aastaks üht väikest stseeni rahvuseeposest „Kalevipoeg“ tekkis siis, kui tulemas oli Eesti Vabariigi 90 aastapäev. Inspiratsiooni sain E. Raua jutustatud Kalevipoja avastusretkest maailma otsa. Põimisin jutu vahele rahvamuusikat. Sel korral oli kaasatud lavastusse ka oluliselt rohkem täiskasvanuid. Lauludest sai lauldud oluliselt tähtsad laulud „Kungla rahvas“ ja „Mu isamaa armas“. Lastel ja täiskasvanutel olid teemakohased kostüümid, efekte lisasid rekvisiidid – virmalised, sädemetemägi ja loodushääled. Lapsed nautisid ühislaulmist väga. Seda muusikalavastust esitasime 4 korral. Kutsusime vaatama Laagri Kooli esimeste klasside õpilased, naaberlasteaias Veskitammi ja Raplamaal Varbola sõpruslasteaias „Muumi“. Publikuks olid veel lapsevanemad ja Laagri pensionäride klubi Pihlamari liikmed, Saue vallavanem ja haridusnõunik. Lavastust toetas ka Eesti Kultuurkapital. Toetuse eest ostisime esinejatele sokolaadi „Kalevipoeg“ ja iga osaleja sai ka suveniirnuku „Kalevipoeg“.
- 4) 2009 aastal sai lavaküpseks muusikalavastus „Pöial – Liisi“. Pooled muusikali lauludest olid minu enda viisistatud luuletaja H. Runneli luulesõnadele. Ka seda lavastust mängisime neli korda.
- 5) 2010 õppeaastal oli meie lasteaias juhtlauseks „Täna ma jutustan sellise loo“. Just need väga tuntud lastelaulu sõnad, andsid mulle mõtte uue muusikalavastuse teemaks, mis kandiski samanimelist pealkirja Koostöös kolleegidega sündis lõbus lugu muti metroo kaevamisest.
- 6) 2011 ...? Muusikaprojektide elluviimine on jätkusuutlik tegevus. Mis saab selle aasta teemaks, veel täpselt ei tea, aga mõtteid on☺!

Selline ettevõtmine toob kaasa palju lisatööd, aga nähes kuidas lapsed naudidavad koos laval musitseerimist, kuidas väärtustavad seda vastutust, et on osutunud valituks osalema nii paljude teiste laste seast, et esindada lasteaias, saan minagi palju positiivset energiat edasi tegutsemiseks.

NB! Katkendeid muusikalavastustest saab vaadata kaasasolevalt DVD – lt.

LOOMINGULISED NÄITUSED

Erinevad loomingu näitused on meil ellukutsutud selleks, et väärtustada, sisustada ja elavdada lasteaia toimuvaid teemaüritusi või sündmusi. Aastate lõikes korraldatud ja enim tähelepanu pälvinud näitused.

- Loomaasta saabudes mänguloomade (siga, rott, tüger, jänes) näitused
- Vanast - uus
- E. Valteri looming
- Sügis purgis

ÕPETAJATE ETENDUSED LASTELE

Traditsiooniks on kujunenud õpetajate lavastused lastele Teadmistepäeval, mida naudivad nii lapsed kui õpetajad ise. Sekka tuleb ka teisi dramatiseeringuid. Lavastustega antakse lastele eeskujuga ja julgustatakse ning innustatakse lapsi. Väärtustab meeskondlikku tööd ja oma lasteaia tunnet.

- Teadmistepäev
- Advendi aja algus
- Lihavõtted

LASTEHOOMIKUD

Lastehommikud on lustlikud ja mängulised, see rikastab laste igapäevaolu.

- Lasteaia sünnipäeval lindude kokkutulek
- Sõbrapäev ja tiigriaasta tervitused
- Mänguhommik lihavõttejäänestega
- Nõiatrall
- Sügislaat, koos tegelastega

- Aastaaegade vahetused
- Mardi- ja kadripäeva rahvuslikud mängud, laulud

TEEMAPÄEVAD RÜHMADES

Teemapäevad on põnev vaheldus tavapärasel õppetegevuses

- Piraatide aardejaht
- Printsessipäev
- Rammumees
- Naljapäev

OSALEMINE KONKURSSIDEL

Toetame ja väärtustame laste osalemist erinevatel konkurssidel. Konkurssidel osalemine on omaette kvaliteedimärk, mis näitab organisatsiooni püüdlusi täiuslikkuse poole.

- Luulekonkurss (Saue valla lasteaiad)
- Teatripäev kiilis (Karsumm)
- Võimlemispidu
- Ülevabariigiline Audentese Spordipäev koolieelikutele
- Meisterdusi metsast

HEATEGEVUSKONTSERTID

Heategevuskontserte korraldame oma lasteaias alates aastast 2000.

- Jõulurõõm Harku hooldekodus
- Jõulurõõm ja kevad kontserdid Laagri pensionäride klubile Pihlamari

KOOSTÖÖ LASTEVANEMATEGA

Juhtlause: „Suhteid kujundab ja hoiab eeskätt õpetaja“!!

Laagri Lasteaias on kodu ja lasteasutuse koostöö aluseks LAPS – LAPSEVANEM – LASTEAED, mis seisneb kolme komponendi koosmõjus ja –töös. Perekond vastutab lapse kasvamise ja arenemise eest ning lasteaia töötajad austavad perekonna kasvatuspõhimõtteid. Lapse arengu soodustamiseks tehakse koostööd lapsevanemaga. Sellele aitab kaasa vastastikune usaldus ja lugupidamine ning avatud suhtlemine. Lapsevanemale tutvustatakse lasteasutuse õppekava, rühma aasta, kuu või nädala plaane. Samuti on võimalus osaleda õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamisel ja läbiviimisel. Lapsevanem annab lasteaia tegevuse tulemuslikkusele hinnangu. Selleks korraldab lasteaed kevaditi rahulolu küsitluse nii lapsevanematele kui ka lastele. Tagasiside küsitlustest ja lasteasutuse igaaastased suunad ja eesmärgid edastatakse lastevanematele sügisel ühisel üldkoosolekul

- Perepäevad lasteaias ja looduses
- Laadad (jõulu- ja sügislaad)
- Spordi- ja tervisepäevad
- Abi kostüümide valmistamisel

- Emade- ja isadepäevad
- Ametite tutvustamine lastele
- Jutukeste ja muinasjuttude lugemine
- Talgud lasteiaia õuel (mai 2010 - mille tulemusel valmis mängupood)

LAAGRI LASTEIAIA VÄÄRTUSED - MEESKONNATÖÖNA

Sisehindamise analüüsi tulemuste põhjal oleme alustanud oma maja **VÄÄRTUSTE KAARDIATAMIST, SEST sõnastatud väärtusi oleks vaja eelkõige organisatsiooni sisemiseks korrastamiseks ja nendest tuleb teavitada ka avalikkust.** Väärtusi ei ole vaja isenesest, neid on vaja selleks, et inimeste meel oleks valmis täitma organisatsiooni ülesandeid. Väärtused aitavad selgitada, mis on minu roll organisatsioonis. Teiste sõnadega, kuidas ma neid asju teen, mida ma teen. Kas ma teen ausalt, teisi inimesi arvestades, kas pööran tähelepanu kvaliteedile – väärtused annavad tegemise viisile mõõdiku.

Väärtuste kaardistamisel on:

1. tähtis sõnastamise protsess, mis võimaldab inimestel väljendada oma arvamust;
2. siis, kui uued inimesed liituvad organisatsiooniga ja meil on kokkulepe ühistes väärtustes, siis võime öelda, et meie peame oluliseks teatud väärtusi ning loodame, et arvestate nendega;
3. siis, kui hakatakse vastu võtma olulisi otsuseid. Otsustamisel saab öelda, et kui me muidu kokkuleppele ei jõua, siis vaatame üle, milles me oleme varem kokku leppinud.

Selle aasta kevadel, meeskonnakoolituse käigus on meie asutuse ühiselt väljatöötatud väärtused – SÕBRALIKKUS, LOOVUS, SUHTLEMINE, KOHusetundlikkus, Professionaalsus, Lojaalsus.

Väärtustepõhised teema arutelud jätkuvad nii grupitöö, kui ka individuaalsete arenguestlustena, sest need annavad lasteaias personalile võimaluse öelda välja, mida nad tunnevad, arvavad ja kuhu lasteaed peaks liikuma.

Mis muutub kogu selle protsessi tulemusel töötaja jaoks paremaks?

Raske prognoosida. Mõnel juhul ei muutugi midagi, samas võib just see protsess tagada organisatsiooni jätkusuutlikkuse ning seeläbi on huvirühmade, sh töötajate vajadused paremini rahuldatud.

Kui alustame väärtusaruteludega, siis mitte selleks, et mingit moevoolu järgida, vaid parimas usus, et see aitab inimestel väljendada olulisi asju. Rahuloluküsimustikud ei peegelda inimeste sügavaid tõekspidamisi, vaid hetkeseisundit.

KOKKUVÕTE

„Kui purjeka meeskond ei tea, kuhu sadamasse jõuda, pole ükski tuul õige“.

Õige sadama saame valida vaid siis ühiselt sõnastatud põhiväärtused ja väärtusalased tegevused on ühiselt mõistetavad. Asutuse arendustööd analüüsid on väärtuste kaardistamine meie edaspidise töö üks suuremaid eesmärke, et kõik töötajad kokkulepitud väärtustest ka ühtmoodi aru saaksid. Meeskonnategevuse käigus on välja töötatud lasteasutuse uus õppekava ja selle aasta 2010 sügisest alustatakse meeskonnatööna koostöös lastevanematega lasteaia uue arengukava koostamist, KUS VÄÄRTUSTEL on juba oma osa.

Väärtustel põhinev kasvatus on meie jaoks olnud alati esikohal ja on ka edaspidi. Väärtuskasvatuse jätkusuutlikkuse saame tagada, kui järgime lasteaia õppekavas kokkulepitud väärtusi, pedagoogilisi lähenemisviise ja eesmärke. Ise neid samal ajal analüüsid ja pidevalt täiendades.

2009/2010 õppeaasta õppe- ja kasvatustöö analüüsist tulenevalt on sellel õppeaastal 2010/2011 peaaegu pööratud väärtuste kujundamisele keele ja kõne ning lastekirjanduse kaudu, sest laste eneseväljendus ja jutustamisoskus (tagasiside koolist) on halb.

Eesmärgi täitmiseks rikastame laste emotsionaalset maailma lastekirjanduse abil ja õpetame raamatuid hoidma; laseme lastel igapäevaselt jutustada ja rääkida oma mõtteid ja lugusid, et paraneks nende eneseväljendusoskus; pakume rohkem ja mitmekesiseid võimalusi arendada jutustamisoskust läbi draamakasvatuse – (mängime kuulatud lood läbi laua- ja tahvliteatril, käpiknukkudega, näpunukkudega, rollimängudes, anname esinemisvõimaluse kõigile lastele jne); kasutame erinevaid meetodilisi materjale (pildiraamatud; pildid ja pildi seeriad; õppe- ja multifilmid) vaatamiseks ja jutustamiseks; õpetame lapsed kuulama ja kuuldot mõistma, et lapsed oskaksid edasi anda oma mõtteid, selgitada olukordi, arutleda, näha põhjustajajärje seoseid; räägime lastega mängides ja igapäevategevuste juures, et nad

õpiks oma mõtteid ja tundeid väljendama; loeme lastele jutte ja luuletusi ning laseme neil kuuldot ümber jutustada, analüüsida informatsiooni üldistada; laulame jutustuse süžeed toetava tekstiga laule ja mängime laulumänge; skandeerime tekste (sõnade laulev esitus), improviseerime regilaule ja loeme kõneharjutusi pillisaatega; muudame liisusalmide abil liikumistundides harjutuste sooritamise vaheldusrikkamaks; viime läbi erinevaid tegevusi, mille läbi toimub tervise hoidmine ning laste liikumisvajaduse rahuldamine; korraldame pidusid, perepäevi ja pereüritusi, mis annavad oskused suhtlemiseks ja koostööks; nõustame ja julgustame lapsevanemaid oma lapse eneseväljendusoskust lihvima.

Õppeaasta lõpuks valmib igas rühmas „oma raamat“, mis on koostatud laste juttude, jutustamiste ja piltide põhjal. Raamatu valmimisprotsessi on kaasatud ka lapsevanemad.